

Punct. Și de la capăt.

S.A. Horodnic

Horodnic S.A. 2020. The shifting point. Bucov. For. 20(1): 3-6.

Abstract. This editorial aims to mark the 30th anniversary of the Faculty of Forestry in Suceava. Not by a standard sequence of time-recorded events, but in a less stiff shape without the clichés usually used on such occasions. It is rather an attempt to capture the change in mood over time of those involved: teachers and students. This is a short film of life describing how it all began and how we evolved from the early stages of the existence of our faculty.

Keywords: memories, the 30th anniversary, forestry higher education, University of Suceava.

Author. Sergiu Andrei Horodnic (horodnic@usv.ro) - Ștefan cel Mare University of Suceava, Faculty of Forestry, 13 Universității, 720229 Suceava, Romania.

Manuscript: received August 20, 2020; revised August 21, 2020; accepted August 22, 2020; online first August 24, 2020.

Din când în când, vine vremea să ne amintim de locuri, de oameni, de impresii, de trăiri. Profităm de o aniversare, cum ar fi cea de 30 de ani, și gata: derulăm filmul. Și suntem în același timp regizor și scenarist și...spectator pentru că (nu-i așa?) amintirile sunt personale. Sunt ale fiecăruia pentru că timpul pe care-l percepem fiecare dintre noi nu este același cu timpul perceput de altcineva, în principal din cauza vârstei. Iar timpul fizic nu este timpul minții ¹.

Cum a început totul? Nu știu precis. Nu știu, pentru că eu n-am trăit acel punctual început. Sunt istorisiri cum că, în starea de efervescență dată de emoția colectivă a începutului de an 1990, o idee îndrăzneată a fost îmbrățișată de câțiva oameni inimoși de la viitoarea universitate suceveană, de la Stațiunea Experimentală de Cultura Molidului din Câmpulung

¹) Bejan A., 2019. Why the Days Seem Shorter as We Get Older. European Review, 27 (2), 187-194.

Moldovenesc și de la Inspectoratul Silvic Județean Suceava: să se reia învățământul superior silvic aici, în Bucovina. Într-o nouă facultate! Rectorul de atunci, regretatul academician prof.univ.dr.ing. Emanuel Diaconescu a avut, cu siguranță, meritul de a concretiza această idee incluzându-o în gândirea-i strategică privind dezvoltarea proaspetei recunoscute universități. O istorie a învățământului superior (inclusiv a celui silvic) de până atunci se scrisese deja pe meleagurile acestea, spațiile, atâtea câte erau necesare noului început, existau, mai era nevoie, pentru ridicarea noii cetăți a științei, de...oameni-ziditori.

În răspunsul la o notă telefonică primită de la Ministerul Învățământului de atunci, dataată 12 aprilie 1990, apare o listă (cine o fi scris-o, oare?) cu propuneri de colaboratori, poate presupuși viitori titulari, la specializarea numită provizoriu „Silvicultură și exploatare forestie-

ră”. Interesant! Unii se regăsesc în nucleul inițial al Facultății de Silvicultură, mulți au venit mai târziu, cu gând de a rămâne sau doar episodic, iar alții au fost înlocuiți în timp de cei ce nu apărem în acea listă. Viața și-a scris propria listă...

Demni de apreciere rămân cei a căror venire la Suceava a însemnat renunțarea la altceva mai comod. Cei care și-au asumat greul începutului: prof.dr.biolog Climent Horeanu, prof.dr.doc. Victor Giurgiu și, mai ales, prof.dr.ing. Ioan Milescu (Dumnezeu să-l odihnească în pace!), cel ce avea să devină Decanul, cu majusculă, al Facultății de Silvicultură din Suceava. Într-un interviu dat mai târziu, acesta explică, parțial, alegerea făcută. „Calitatea de demnitar de stat este perisabilă și, în condițiile actuale, poate fi și o deșertăciune... Viața în București prezintă, comparativ cu alte localități din țară, mai multe capcane și confort. Eu am plecat la Suceava de bună voie și nesilit de nimeni, socotind, ca omul care cunoaște bine pădurile și economia lemnului din România, că Bucovina, preponderent forestieră, justifică din punct de vedere social, economic și, nu în ultimul rând, național, o școală superioară de silvicultură. (...) Este în curs formarea unei echipe de cadre universitare cu participarea celor mai distinși și cunoscuți profesori de profil de la Universitățile din Brașov și Iași.”

Și, gata, asta a fost: Facultatea de Silvicultură a început să funcționeze. Pare simplu acum, după atâția ani, dar n-a fost deloc așa. Pentru cine nu știe (eu știu), filmul s-ar putea încheia aici. S-a derulat, însă, episod după episod, cu fiecare nou an de studii al primei promoții, cu fiecare stat de funcții ce mai adăuga anual câteva posturi ce urmau să fie ocupate cu titulari sau la plata cu ora, dar nu oricum, ci căutându-l de fiecare dată pe cel mai potrivit să predea.

A fost șansa noastră ca, înduplecați prin puterea de convingere și tactul profesorului Milescu, să-i avem alături, astfel (și nu trecuseră decât câțiva ani de când, pe cei mai mulți dintre domniile lor, eu îi cunoscusem ca student), pe profesorii Nicolae Boș, Darie Parascan, Ilie

Popescu, Victor Stănescu, Rostislav Bereziuc și, după un timp, pe doamna profesor Filofteia Negruțiu, toți de la Brașov, pe domnul profesor Constantin Roșu de la București, precum și pe profesorul Adrian Volcinschi de la Iași. Era o adevărată sărbătoare fiecare venire a lor pentru noi, mai tinerele gazde, care-i puteam cunoaște și ca magiștri, și ca oameni. Se spune că „meseria se fură”. Nu puteam avea o mai bună oportunitate să ne definim pe noi, luând câte puțin din modelul pe care fiecare dintre ei îl reprezenta. Știam că nu devii universitar pur și simplu, acumulând numai diplome și grade didactice, ci preluând din experiența celor mai vârstnici. Acu’ nu se mai poartă...

Orarul modular pe care li-l asiguram, ne îngămădea și nouă orele în celelalte zile (uneori chiar 36 de ore pe săptămână); nu ne plângeam, cu toate că nu ne-a fost deloc ușor. Și nici domniilor lor, chiar dacă dădeau impresia că-i floare la ureche drumul până și de la Suceava. Mi-amintesc, de pildă, întâmplarea povestită de domnul profesor Boș care, împreună cu domnul profesor Parascan, parcă, venind de la Brașov cu un tren care mergea la Botoșani, după o noapte de drum, la patru dimineața au convins mecanicul locomotivei ce se retrăgea din Verești la depou în Suceava, să-i ia și pe ei în cabină. Cred că acel mecanic n-a uitat prea repede snoavele și poveștile ce-au încăput în cele câteva minute de drum, cu care i-au „plătit” cei doi pasageri de ocazie...

În cazul acestor remarcabili profesori consacrați era clară atribuirea disciplinei pentru care ei erau, deja, o emblemă. Pentru unii dintre noi, însă, a fost nevoie de pendulări generate de fiecare situație specială de moment, până să ne definim drumul. Planurile se schimbau odată cu noi (sau invers?!). Pentru a mă da, doar pe mine, exemplu (e filmul meu, nu-i așa?), am început cu lucrările la biostatistică, cercetări operaționale și ecologie (industrială), și am continuat cu dendrometrie și auxologie, studiul lemnului, meteorologie și climatologie, desen tehnic și, pentru o scurtă perioadă, topografie. Mai târziu, când n-au mai fost cercetările operaționale în plan, m-am stabilizat pe

exploatări forestiere, rămânând cu biostatistica și preluând la ambele și cursul. Dreptul de proprietate (asupra vreunei discipline) nu intra în discuție. Judecând așa, a fost greu începutul. Dar, a fost și frumos! Nu pot să redau în cuvinte atmosfera de atunci și starea de spirit. Ne simțeam parte a tot ceea ce se întâmpla. Zideam ceva împreună, fără să conștientizăm neapărat. Probleme au fost destule, dar treceam peste ele, preluând ceea ce ne credeam în stare să rezolvăm și oferindu-ne ajutorul atunci când cel de alături părea copleșit de sarcini. Înghesuții (deh, permanenta lipsă de spații) în câteva săli de la parterul corpului A al universității și, mai apoi, în poreclita „casă albă” (păcat că a fost dărămată...), ne împărțeam mai mult decât colegial timpul pentru ore, pentru realizarea materialelor didactice (câte planșe am desenat atunci!) și pregătirea pentru lucrările sau cursurile ce urmau să înceapă, pentru discuții cu subiect științific și nu numai, pentru cercetare... Să nu se supere colegii că nu le înșirui numele, ci-i includ pe toți în categoria generică „cei mai tineri” de atunci. Ei pot da mărturie despre ce povestesc eu aici. Ne amintim cu plăcere de serile muzicale cu domnul inginer Francisc Grudnicki (Frantz, pentru cei apropiați), de întâlnirile pentru dezbaterăa unor cărți cu domnul dr.ing. Ioan Buzdugan, sau de discuțiile tematice cu domnul dr.ing. Petre Brega (din păcate toți trei plecați în eternitate, altfel sigur ar fi vrut, iar noi am fi acceptat fără vreo rețineră, să-i considerăm și pe ei printre cei mereu tineri).

Studentii simțeau și ei că „se coace ceva” și ne erau mai aproape decât cei de acum; să fi fost tinerețea noastră care-i încuraja să îndrăznească mai mult (în sensul bun, firește)?! Fără a fi declarată oficial, era o dublă competiție, externă și internă. Trebuia să se demonstreze celor din afara universității că învățământul silvic superior de la Suceava nu e cu nimic mai prejos, ba chiar, în unele privințe, peste ceea ce exista până atunci (și erau mulți care abia așteptau să exclame „aha, v-am spus că nu vor fi în stare!”). Iar intern, se lansase directiva „să creștem prin noi înșine”, singura variantă

posibilă de dezvoltare sustenabilă (ca să folosesc un termen foarte la modă astăzi). Nu e de mirare că, urmare a acestei emulații, unii dintre cei mai capabili absolvenți din prima promoție și din câteva dintre cele ce i-au urmat, care într-adevăr și-au dorit această perspectivă universitară, au optat să rămână (prin concurs) la facultate.

Apoi a urmat perioada de consolidare. Nici aceasta n-a fost ușoară. De ce? Pentru că au apărut, sau au fost create intenționat, oportunitățile de mobilitate externă. Spectrul ofertant al străinătății închise până atunci accesului nostru... Unii au plecat și au revenit, o singură dată sau de mai multe ori, alții au plecat și n-au mai revenit, lăsând sau nu „loc de întors” cum frumos spunea Decanul... Nu poți să-i condamni pentru asta, fiecare având propria viziune despre viitor care nu includea neapărat și atașamentul față de facultatea care a avut, pentru ei, doar rolul de rampă de lansare. Părea prea puțin, comparată cu mirajul occidental (că-n est n-a plecat nimeni...). Mda, consolarea că „nimeni nu-i de neînlocuit” nu s-a adevărit de fiecare dată când, pentru o disciplină sau alta, totul trebuia luat de la capăt. Facultatea devenise personificată, ea fiind prin noi. Înlocuirea a însemnat încetinirea dezvoltării, iar întoarcerea cuiva presupunea ca aici lucrurile să fi mers mai departe, astfel încât să aibă unde se întoarce. Sigur că ni s-au alăturat dintre cei care au așteptat până când au văzut de ce suntem în stare. Venirea domnului profesor Radu Cenușă ca decan a adus un nou avânt și a însemnat un mare plus al calității profesionale a colectivului facultății noastre, recunoscut atât în interiorul cât și în afara ei.

Alți tineri, la fel de capabili (sau, mai ceva) au venit apoi lângă noi cu infuzia proaspătă de optimism de care întotdeauna a fost și este nevoie. A existat, însă, și rămâne în continuare riscul ca unii să creadă, fie că lucrurile merg „de la sine” fie, la fel de neconstructiv, că totul începe odată cu venirea lor. Și, rămâne pe mai departe spectrul supremației occidentalului... Cum nimic nu se creează din nimic, dacă-mi este permis să fac recomandări (din categoria

„sfaturile unuia...bătrân către unul mai tânăr”) susținute de învățămintele trecutului, atunci e de reținut că trebuie să aduci ceva înainte de a pretinde că meriți să iei, precum și că faptele bune, oricât de mici și neimportante ar părea, sunt mult mai cu folos decât vorbele mari și fără acoperire. Existența facultății noastre acum (și, nu oricum) este o dovadă a lucrului făcut temeinic, durabil, o confirmare a faptului că am pus suflet și a crescut frumos. Toate greutățile ne-au făcut mai puternici, după ce ne-am mobilizat și le-am depășit cu bine. Glasul nostru e mai puternic acum, iar opiniile noastre au o greutate mare în permanenta frământare

din silvicultură, inclusiv din învățământul silvic, într-un context în care mulți „novici” în domeniu (n-am vrut să le spun chiar ignoranți) au ajuns să-și dea cu părerea despre orice problemă, fără a avea căderea să o facă.

Cum poate fi acesta un editorial aniversar și de interes pentru oricine-l va citi? Poate fi. Pentru că e o experiență ce trebuia împărtășită în forma aceasta, mai puțin „scoarțoasă”, și nu printr-o înșiruire standard de evenimente de referință consemnate în timp (fără a minimaliza importanța lor), iar momentul ales nu putea fi unul mai potrivit... La mulți ani și buni Facultății de Silvicultură din Suceava!